

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 29

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [3. Drittel des 9. Jh.]

Infra ebdomada ante natale Domini: beatus Augustinus episcopus: sermo
de unitate trinitatis et de incarnatione Domini

[urn:nbn:de:bsz:31-20440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-20440)

VIII. **I**TE IN PRAEBO ANT NATONI
SERMO BEATI AUGUSTI
NI EPI DIVINITATE TRINI
TATIS ET DE INCARNATIO
NE DNI : —

Tegimus sem moisen . populo di
praecepta dantem . Ubi dixit .
Audi israhel . dñs dñs tuus
dñs unus est . Non potest esse
maior . Non potest esse minor .
Non potest numerari . Dicente pro
ph&a dauid . Magnas dñs . et
magna uirtus eius . & sapientiae
eius non est numerus . Optime
nostis ita fratres km̄ . qui corde for
titer ten&is catholicam ueritatem .
Audite tamen breuiter . quod adiu
uante dño proposui explanandum .
Dñs unus est pater . Dñs unus est
filius . Dñs unus est sp̄s sc̄s .
Non tres dii sed unus dñs . Tres inuo
cabalis . unus in deitate substantiae .
Sed dicit mihi hereticus . ergo si unū
sunt . omnes sunt incarnati .
Non ad solum xpm̄ pertinet caro .
Nempe aliud est anima . Aliud est
ratio . Et tamen in anima est ratio .
Et ana est anima . sed aliud anima
agit . aliud ratio . Anima uiuit .
ratio sapit . Et ad animam per
tin& uita . Et ad rationem perti
net sapientia . Et cum unum sint .
anima sola suscipit uitam . Ratio
sola suscipit sapientiam . Et ta

men nec anima sine ratione . nec
ratio sine anima . Sic & pater
& filius . lic& unum sint . Et unus
dñs sit . ad xpm̄ solum pertinet caro .
Sicut ad solam rationem pertinet sa
pientia . lic& non recedat ab anima .
Ecce aliud . in sole calor . & splendor
in uno radio sunt . sed calor existit
splendor inluminat . Aliud susci
pit calor . Aliud splendor . Et
lic& calor & splendor ab inuicem
non queant separari . suscipit splen
dor inluminationem non feruore .
suscipit calor feruorem . non inlu
minationem . Aliud simul . aliud
singulare agunt . Et tamen ab in
uicem non separantur . Sic &
filius suscipit carnem . & non de
seruit patrem . nec se diuisit a patre .
Suscepit inquam filius carnem . in
propri&ate . Et tamen & pater
& sp̄s sc̄s . non defuit maiestate .
Indiuitate aequalitas . in carne
sola filii proprietat . Cum ergo
unus sit deitas . una diuinitas . In
pleuit quidem carnem xpi pater .
& sp̄s sc̄s . sed maiestate non susceptio
ne . Uis scire quia cum eo erat .
euangelista refert . quia ih̄s plenus
sp̄s sc̄o . regressus est ab ior dane .
Ecce quomodo ih̄s xps suscipit car
nem . Et tamen & sp̄s sc̄s non de
fuit maiestate . Sic aelum & ter
ram impl& pater . impl& sp̄s sc̄s .

Carnem xpi deserere non potuerunt
 quocundo in diuinitatis unitate man
 serunt. Ad hoc etharam respice
 ut musicam melos tonis dulcibus
 reddat. Ina pariter adesse uiden
 tur. ars manus & corda. Et ta
 men ars dicat manus tangit
 resonat corda. Resonat quod au
 ditur nec ars nec manus sonum
 reddunt sed ea cum corda pariter
 operantur. Sic nec pater nec sps
 scs susceperunt carnem. Et tamen
 cum filio pariter operantur.

Vsonam sola corda discutit. Carnem
 solus xps accepit. Operatio in tri
 bus constat. sed quomodo pertinet
 ad solam cordam soni redditio
 sic pertinet ad solum xpm. Carnis
 humanae susceptio. Et contra iuda
 eos. Contra naturam inquit pare
 re uirgo maria non potuit.

Et de testandis manicheis. Sica
 ro erat uirgo esse non potuit.
 Si uirgo peperit. fantasma fuit.
 Profero de historia ueteris testamen
 ti. necessarium exemplum contra
 iudaeum. Quomodo sonuit aurib;
 nis. Dns moysi sco praecepit de
 singulis tribubus uirgas ad ferri.
 Ad latas sunt duodecim uirgae.
 Inter quas diuin una erat. quae
 aaron fuerat sacerdotis. Positae
 sunt a sco moysi in tabernaculo
 testimoniu. Uirga autem aaron

post alterum diem inuenitur pro
 duxisse flores & frondes & peperit
 se nuce. Delictat hoc misterium
 cum caritate ura. contra perfidiam
 iudaeorum commiscere. ut maxime
 fugata interuenit sacramenti.
 Uirga haec protulit quod ante non
 habuit. Non radicata plantatione.
 Non defossa sarculo. non animata
 sacro. nec fecundata seminario.

Et cum illic deessent uniuersa iam
 nec turae. Protulit uirga quod nec
 semine suggere potuit nec radice.
 Uirgo ergo potuit contra iuradi filiu
 generare. Virgo habuit tempo
 ra pariendi. uirga autem alio die
 quod natura non habuit. tempora ger
 minandi. Illa autem decursis noue
 mensib; peperit. Uirga autem alio
 die quod natura non habuit. germi
 nauit. Contra naturam inquit
 iudaeus uirgo parere non potuit.

Of enim qui innumeris mirabile con
 tra naturam signum ostendit. citasi
 na loqueretur. ipse mirabilis face
 re uoluit. ut xps de uirgine nasce
 retur. Audiat & uersutus ille
 manicheus. Aliud sacramentum.
 Solis radius specular penetrat. Et so
 litudinem eius insensibili subtilitate
 pertraicit. & talis uidetur intrin
 secus qualis & transsecus.
 Itaque fratres nec cum ingreditur
 uiolat. nec cum egreditur dissipat.

quia ingressu eius. specular integrū
perseuerat. Specular ergo non rum-
pit radius solis. integritatem uirgi-
nis. Ingressus aut egressus. num-
quid uitare potuerat detaxat.

Sed quid ulterius immoramur.
Audiat xpianus. Quod non uult au-
dire iudaeus. aut manicheus. ut
ille proficiat infide redemptus. Et
ille deficiat induratus. Virga illa
unde agebamus aaron. uirgo ma-
ria fuit. quae nobis xpm uerum
sacerdotem concepit & peperit.

De quo dauid cecinit dicens.
Tu es sacerdos in aeternum secundum
ordinem melchi sedech. Superio-
re namque uersu iam dixerat.

Virgam uirtutis tuae emitte & dñs ex-
sion. Et esaias propheta apertius
mariam scām designat dicens.

Ex iet uirga de radice iesse. et flos
de radice eius ascendit. Et requies-
cit super eum. sp̄s dī. sp̄s sapientiae
& intellectus. Quod ergo haec
uirga nucei produxit. Imago do-
minici corporis fuit. Nuxeni-
trinam habet uisuo corpore sub-
stantiae unonem. Corium. tes-
tam. & nucleum. In corio. caro.
Intesta ossa. In nucleo. interior
anima comparatur. In corio nucis.
carnem significat saluatoris. quae
habuit in se asperitatem ut amari-
tudinem passionis. In nucleo inte-

riore. declarat dulcedinem detaxat.
Quae tribuit pastum & luminis sub-
ministrat officium. Intesta lignū
inferens crucis. qui non discreuit id
quod foris & intus. sed quae terrena
& caelestia fuerant. mediatoris ligni
inter positione soltauit. Dicente
apostolo. Quo ipse per sanguine
crucis suae pacificauit omnia.

Quae in caelis sunt. Et quae in terris.
X **ITEM SERMO BEATI AU-
GUSTINI EP̄I DE ADUEN-
TU DNI :**

Vos inquam conuenio. o iudaei
qui usque in hodiernam negastis
filium dī. Nonne uox uestra est
illa. quando eum uidebatis miracula
facientem. atque teptantes dicebatis.
Quo usque animas nostras suspendis.
sit ues xps dienobis palam. Ille autē
uos ad considerationem miraculorū
mittebat dicens. Opera quae ego
facio. ipsa testimonium perhibent
deme. ut xpo testimonium dicerent.
non uerba. sed facta. Vos autem
non agnoscentes saluatorem. qui
operabatur salutem in medio uestrae
terrae. adicientes in malo. aistis.
Tu de te ipso testimonium dicis.
testimonium tuum non est uerum.
Sed adhuc ille quid uobis responderit.
ad uertere nolulistis. Nonne
scriptum est. in lege ur̄a. quod duo-
rum hominum testimonia uerum sit.